

Voorzitter,

Laat ik beginnen met een huishoudelijke mededeling.

Vanwege een overlapping vandaag met een deskundigenbijeenkomst van de Parlementaire Onderzoekscommissie Effectiviteit Antidiscriminatie waarvan ik deel uitmaak en die om half 4 vanmiddag begint zal ik een gedeelte van dit debat helaas niet kunnen bijwonen.

Waarvoor mijn excuses.

Ik wens vervolgens collega Karakus van de PvdA en collega Keunen van de VVD alvast succes met hun nog te houden maidenspeech.

Voorzitter,

Ik begin met een korte inleiding waarnaar ik overga tot behandeling van de in de volksmond geheten Testenwet en de wet Quarantaineplicht.

Als afsluiting heb ik het over de voorgelegde verlenging van de Tijdelijke wet Maatregelen Covid-19.

Voorzitter,

Mijn fractie heeft veel van de genomen maatregelen ter bestrijding van het coronavirus in de afgelopen maanden gesteund, zelfs de wet over de invoering van de Coronamelder welke nou niet bepaald een daverend succes was.

Inmiddels zijn we meer dan een jaar verder. Er is veel meer bekend over de ontwikkeling van het virus en de medische bestrijdingsmogelijkheden ervan. Het is thans gelukt om de meest kwetsbare groepen waaronder ouderen en personen met onderliggende ziekten te voorzien van een vaccin op basis van vrijwilligheid.

Daarenboven staat de teller op ruim 1,5 miljoen met corona besmette personen, die daardoor antistoffen tegen Covid in het bloed hebben opgebouwd zodat langzamerhand de gewenste groepsimmunitet in zicht komt.

Mijn fractie heeft ook gekeken naar de landen waarin de vaccinatiegraad aanzienlijk hoger ligt dan bij ons en put daar vertrouwen uit.

Voorzitter,

Het wordt steeds waarschijnlijker geacht dat corona, net als andere luchtwegvirussen, onder ons zal blijven. Misschien niet in de ontregelende vorm van vorig jaar, maar wel als endemische ziekte, de SGP fractie gebruikte de term al in de schriftelijke vragen en die – net als de griep –

met terugkerende regelmaat de kop kan opsteken. Maar zelfs een endemische ziekte rechtvaardigt niet een permanente begrenzing van burgersvrijheden.

Voorzitter, de ministers zullen nu terstond aanvoeren dat alle tot nu genomen maatregelen en de twee voorliggende wetsvoorstellen helemaal niet permanent zijn maar slechts tijdelijk en dat beiden voldoen aan de weging van het proportionaliteitsbeginsel.

In het debat in de Tweede Kamer zijn al heel veel vragen gesteld over de proportionaliteit, mijn fractie gaat die vragen hier niet herhalen want de beantwoording ervan is bekend. 50PLUS sluit zich aan bij sprekers die hier alsnog nader op ingaan.

Ik stel slechts vast dat de tsunami van amendementen en moties vanuit de Tweede Kamer op beide wetsvoorstellen een duidelijk signaal is. Ook vanuit de bevolking reageert men niet bepaald positief. Uit de honderden mails die ons dagelijks bereiken zie je de weerstand toenemen, met name tegen de testwet.

Blijkbaar ervaart de burger de testwet helemaal niet als een toename van vrijheden of een versoepeling van de huidige maatregelen. Nee, de burger ziet dit opnieuw als een inperking van zijn grondrechten zoals de vrijheid van verplaatsen en inbreuk op lichamelijke integriteit om voor ieder bezoek aan een horecagelegenheid, een culturele instelling of een evenement een verplichte test te moeten ondergaan.

De minister is blijkbaar dol op zijn zogenaamde gereedschapskist waaraan hij steeds meer instrumenten toevoegt voor eventuele “als – dan” situaties. Telkens houdt hij ons voor dat alle maatregelen slechts tijdelijk zijn. Echter, de vervaldatum van de testwet is pas op 1 juli 2022.

Wat dat “tijdelijk” nu precies inhoudt en welke vereisten ten grondslag liggen om dat “verplicht testen” te stoppen is in dit wetsvoorstel volstrekt onduidelijk. Kan de minister daarop nog eens reflecteren?

Voorzitter,

In het Tweede Kamer zei de minister van VWS al dat hij verwacht dat je voor de meeste settings in de zomer geen toegangstesten meer nodig hebt.

Volgens mij Voorzitter, begint over 5 dagen de maand juni dus gaan we nu een hele test-infrastructuur opbouwen voor slechts één maand? Heeft mijn fractie dat goed begrepen? Graag een antwoord van de minister.

In de schriftelijke vragenronde heeft 50PLUS al gewezen op de mogelijke onbetrouwbaarheid van testuitslagen en de fraudegevoeligheid ervan. Allereerst is geen enkele test 100% accuraat en is er altijd kans op een foutnegatieve of valspositieve uitslag. De geldigheidsduur van een testbewijs is beperkt, slechts 40 uur, en de testuitslag kan iemand alleen via email ontvangen. Je moet dan zelf de testuitslag omzetten in een testbewijs in de Corona check-app of deze uitprinten.

Voorzitter,

Deze handelingen mogen voor de minister vanzelfsprekend zijn maar mijn fractie wijst erop dat voor ouderen, mensen met beperkte financiële middelen of laaggeletterden dit soort handelingen te complex zijn of praktisch onuitvoerbaar omdat ze niet over iPhones, printers of computers beschikken. Verplicht testen veroorzaakt een duidelijke tweedeling in de samenleving hetgeen mijn fractie onwenselijk acht.

50PLUS heeft grote twijfels of deze testwet zal bijdragen aan het voor een ieder veilig of versneld openstellen van de samenleving en constateert dat deze wet wel dwingt maar dat de praktische uitoefening wringt.

Voorzitter, dan nu de Quarantaine wet.

De invoering van een quarantaineplicht moet voorkomen dat een reiziger vanuit een hoog-risicogebied - welke kwalificatie per definitie arbitrair is - gevaarlijke mutanten van het Covid-19 virus importeren in Nederland¹.

De motivatie voor de quarantaineplicht is dat het geldend vliegverbod dan kan worden opgeheven.

Doch in het wetsvoorstel zelf zijn wel weer **24 categorieën** uitgezonderd van deze verplichting . En dit aantal is nog aangevuld na behandeling in de Tweede Kamer.

De quarantaineplicht, een huisarrest, duurt in principe 10 dagen. De overheid heeft recht op controle op naleving ervan.

De controles worden uitgevoerd door een belteam van 10 personen.

Bij een vermeende niet naleving van de quarantaine kunnen buitengewone opsporingsambtenaren langsgaan om te checken of iemand wel in quarantaine zit.

¹ Dat zijn landen waar per 14 dagen meer dan 500 coronagevallen per 100.000 inwoners zijn.

Overtreders krijgen de zeer hoge boete van €435 en een aantekening in het Justitieel Documentatiesysteem.

De laatste strafmaatregel baart mijn fractie zorgen. Deze werd eerder ingevoerd bij de verplichte anderhalve meter afstand maar werd geschrapt door druk vanuit de Tweede Kamer toen bleek dat uitvoering berustte op willekeur.

Graag een reflectie van de minister waarom hij deze maatregel thans wel proportioneel en niet willekeurig qua uitvoering vindt.

Voorzitter,

Op zich acht mijn fractie het niet meer dan logisch en redelijk dat personen die volledig gevaccineerd zijn en daardoor een zeer laag transmissie risico vormen, worden ontheven van zowel de testplicht als de quarantaineplicht als aangetoond is dat dit veilig kan, aldus de minister. Mijn fractie plaatst daar wel de volgende kanttekeningen bij.

Ten eerste hebben gevaccineerden dan profijt, een voordeel ten opzichte van de groep die op vrijwillige basis gevaccineerd wil worden maar die door leeftijd nog niet aan de beurt zijn, met name de jongeren.

Ten tweede kan het leiden tot indirecte dwang tot vaccinatie, terwijl 50PLUS vrijwillige vaccinatie als uitgangspunt hanteert

Ten derde geldt dat deze ontheffing van volledig gevaccineerd zijn niet geldt voor een covid-mutant waartegen het vaccin niet beschermt.

Dus hoe gaat de minister de ontheffing van gevaccineerd zijn in combinatie met de door hem vereiste veiligheid, aantonen. Graag een reactie.

Voorzitter,

Het is bekend dat de registratie van vaccineren in Nederland geen schoonheidsprijs verdient omdat de registratiesystemen niet op elkaar zijn afgestemd.

Nu al blijkt dat mensen soms 2x worden opgeroepen om een vaccin te halen. Een keer omdat ze in een bepaalde leeftijdsgroep vallen en één keer omdat ze bijvoorbeeld in de zorg werken. Hoe wil de minister het probleem gaan oplossen van éénduidige bewijsbare vaccinatie op zo'n korte termijn?

Meerdere fracties hebben in de schriftelijke ronde hun bezorgdheid geuit over de handhaafbaarheid van de quarantaineplicht. Zoals gezegd komt er een belteam van 10 personen maar als de toeristische sector opengaat met grote instroom is het niet erg realistisch om te verwachten dat zo'n aantal toereikend is. Denkt de minister dat ook, of vind hij 10 mensen wel voldoende?

Voorzitter,

De minister heeft financiële middelen toegezegd aan de gemeenten die verantwoordelijk zijn voor de invulling van de mobiele teams die voor naleving moeten zorgen op de quarantaineplicht. Dat is mooi.

Gemeenten kunnen dus extra mensen aannemen voor die taken.

Maar realiseert de minister zich ook dat deze mensen moeten worden opgeleid, dat ze bevoegdheden toegewezen krijgen die niet iedere burger heeft, zoals het uitschrijven van boetes en het verzorgen van aantekeningen in het Justitieel Documentatieregister. Zomaar een uitzendkracht of flexwerker inzetten is niet mogelijk terwijl de zomervakantie al binnen 4 weken voor de deur staat.

Heeft de minister rechtstreeks contact gehad met de uitvoerende instanties om te verifiëren of ze deze extra belasting aankunnen en voldoende voorbereidingstijd hebben? Graag een reactie.

Voorzitter,

Tot slot, de verlenging van de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (de Twm). De looptijd van deze wet loopt af op 1 juni 2021 waardoor alle beperkende maatregelen worden opgeheven.

Vandaag ligt opnieuw een verlenging met 3 maanden voor. Met instemming van deze Kamer geldt de Twm dan tot 1 september 2021.

Verlening kan alleen zoals blijkt uit de Memorie van Toelichting als er nog een directe dreiging bestaat van een epidemie. In het begin van mijn betoog wees ik al op de door ons inmiddels afgelegde weg en de verbeterde situatie in Nederland met betrekking tot Covid.

Thans lijkt het of de verzochte verlenging voornamelijk gebaseerd is op vermijding van risico.

Veiligheidshalve maar verlengen van beperkende maatregelen puur omwille van de eventualiteit van een mogelijk nieuwe uitbraak.

Kan de minister nog eens ingaan op het vereiste van “directe dreiging van een epidemie” in dit kader?

Beschikt hij mogelijk over gegevens die ons niet bekend zijn en die verlenging absoluut noodzakelijk maakt? Graag een antwoord.

Afrondend Voorzitter,

Mijn laatste vraag, dit keer aan de minister van J&V;

Hoeveel verlengingen van een tijdelijk ingestelde wet zijn juridisch toelaatbaar?

Is dat gelimiteerd of oneindig?

Dank Voorzitter, en mijn fractie ziet uit naar beantwoording